

Posudek oponenta na bakalářskou práci Petra Michala *Demokratizace Mozambiku v 90. letech*

Přechody k demokracii patří k otázkám diskutovaným globálně a pro značné množství situací. To pochopitelně vyvolává obavu, že pojem demokracie lze v této diskuzi snadno značně přetížít, v důsledku čehož bude označovat množinu zcela odlišných problematik, které propojuje pouze několik vnějškových charakteristik. Kolega Michal, který si pro svou práci vybral demokratizaci Mosambiku, tento problém explicitně reflektuje a s jistou historickou citlivostí se snaží o vymezení specifík, aniž by zároveň propadl exotismu či představě o unikátnosti „svého“ případu, který nemůže být posuzován podle obecných kritérií.

Tomu odpovídá struktura práce, která začíná diskusí demokratických a nedemokratických režimů, klasické typologie ovšem doplňuje zohledněním lokálních specifík. Následuje kvalitně zpracovaný, do značné míry historický popis vývoje Mosambiku od dekolonizace přes občanskou válku až ke svobodným volbám. Propojení obou částí práce přichází v závěru. Teoretická část práce spíše vymezuje s maximální úsporností koncepty, které by mohly být snadno aplikovány, než jejich podrobnou diskusí. To je pro takto zaměřenou práci ovšem obhajitelné. I diskuse afrických specifík je občas poněkud úsečná a zkratkovitá, což může vést k jistým zkreslením. Můžeme souhlasit s autorem, že „*ne... všechny negativní charakteristiky /afrických států/ můžeme dávat na vrub koloniálnímu mocnostem*“ (s. 4), autor ovšem uvádí jako příklad s kolonialismem nesouvisející problematické charakteristiky míru etnického pluralismu. Tento příklad není příliš šťastný, opomíjí totiž často diskutovaný vliv kolonialismu a příslovečných „evropských pravítek“ na hranice afrických státních útvarů a potažmo na jejich etnickou různorodost.

Uznává-li ovšem sám autor významný vliv kolonialismu a způsobu dekolonizace, je škoda, že se portugalskému koloniálnímu období věnuje pouze velmi stručně (s. 18-19 a částečně 22-24), na portugalský koloniální koncept lusotropikalismu pouze odkáže namísto toho, aby jej podrobně diskutoval. Nediskutován zůstává rovněž faktor relativně značné zpožděnosti dekolonizace Mosambiku oproti jiným africkým koloniím.

Slabinou práce je jazyk. Můžeme ocenit autorův věcný styl, počet pravopisných chyb a překlepů ovšem výrazně převyšuje míru obvyklou v bakalářských pracích. Přítomna jsou i poněkud zvláštní slovní spojení, např. v pasáži „*Česká politologie v oblasti afrických nedemokratických režimů realizuje prostřednictvím Vlastimila Fialy*“ (s. 13) přinejmenším zjevně chybí slovo.

Tyto výtky se ovšem práce dotýkají spíše okrajově. Jako celek ji lze označit za seriózně zpracovanou, autor prokázal schopnost výstižné charakteristiky a vcelku přesvědčivě periodizoval a analyzoval proměny Mosambiku v posledním takřka půlstoletí. Navrhuji známku *výborně*.

Mgr. Ondřej Slačálek

12.9.2009